

Aloite nollatoleranssista koulukiusaamiselle/Marja Manninen-Ollberg ym. / Motion om nolltolerans för skolmobbing/Marja Manninen-Ollberg

1569/12.01.03/2016

KV § 102

Valtuusto 16.5.2016

Marja Manninen-Ollberg ja 27 muuta valtuutettua jättivät aloitteen jossa he esittävät, että Sipoon kunnan tulee ottaa linjakseen nollatoleranssi koulukiusaamiselle. Tavoitteena tulee olla kiusaamisen lopettaminen, ei pelkästään vähentäminen. Kiusaamiseen tulee puuttua vakavasti ja järjestelmällisesti joka ainoan kerran. Viranhaltijoiden tulee suunnitella tarvittavat menettelyt ja toimenpiteet, että sipoolaisilla lapsilla olisi hyvä ja turvallinen olo olla koulussa ja koulukavereiden kanssa. Kiusaaminen tulee nostaa julkiseen keskusteluun tiedotuskanavien kautta, ja myös vanhemmat ja perheet tulee saada mukaan kiusaamisenvastaiseen työhön.

Aloite merkittiin tiedoksi.

Liite 1/ § 102 KV: Aloite

KOULJAOS § 28

Suomenkielinen koulutusjaosto 15.6.2016

Valmistelija: sivistysjohtaja Kurt Torsell, kurt.torsell(at)sipoo.fi

Marja Manninen-Ollberg ja 27 muuta valtuutettua jättivät Valtuuston kokouksessa 16.5.2016 aloitteen, jossa he esittävät, että Sipoon kunnan tulee ottaa linjakseen nollatoleranssi koulukiusaamiselle. Tavoitteena tulee olla kiusaamisen lopettaminen, ei pelkästään vähentäminen. Kiusaamiseen tulee puuttua vakavasti ja järjestelmällisesti joka ainoan kerran. Viranhaltijoiden tulee suunnitella tarvittavat menettelyt ja toimenpiteet, että sipoolaisilla lapsilla olisi hyvä ja turvallinen olo olla koulussa ja koulukavereiden kanssa. Kiusaaminen tulee nostaa julkiseen keskusteluun tiedotuskanavien kautta, ja myös vanhemmat ja perheet tulee saada mukaan kiusaamisenvastaiseen työhön.

Sivistysjohtajan ehdotus

Sipoon kunnan kouluissa noudatetaan nollatoleranssia koulukiusaamisen suhteen. Kaikki koulut kuuluvat Kiva koulu -ohjelmaan ja jokaiseen kiusaamistapaukseen reagoidaan ohjelman periaatteiden mukaisesti. (Lisätietoja Kiva koulu -menetelmästä <http://www.kivakoulu.fi/>) Ensi syksynä käynnistyvässä laadunarvioinnissa tullaan nostamaan esiin erityisesti kouluviihtyvyys. Lisäksi oppilashuollon teema lukuvuodelle 2016-2017 on "Oppilaiden osallisuuden lisääminen".

Päätös

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

KOULJAOS § 34

Ruotsinkielinen koulutusjaosto 15.6.2016

Valmistelija: ruotsinkielinen opetuspäällikkö Hannu Ollikainen, hannu.ollikainen(at)sipoo.fi

Marja Manninen-Ollberg ja 27 muuta valtuutettua jättivät Valtuuston kokouksessa 16.5.2016 aloitteen, jossa he esittävät, että Sipoon kunnan

tulee ottaa linjaiseen nollatoleranssi koulukiusaamiselle. Tavoitteena tulee olla kiusaamisen lopettaminen, ei pelkästään vähentäminen. Kiusaamiseen tulee puuttua vakavasti ja järjestelmällisesti joka ainoan kerran. Viranhaltijoiden tulee suunnitella tarvittavat menettelyt ja toimenpiteet, että sipoolaisilla lapsilla olisi hyvä ja turvallinen olo olla koulussa ja koulukavereiden kanssa. Kiusaaminen tulee nostaa julkiseen keskusteluun tiedotuskanavien kautta, ja myös vanhemmat ja perheet tulee saada mukaan kiusaamisenvastaiseen työhön.

Opetuspäällikön ehdotus

Sipoon kunnan kouluissa noudatetaan nollatoleranssia koulukiusaamisen suhteen. Kaikki koulut kuuluvat Kiva koulu -ohjelmaan ja jokaiseen kiusaamistapaukseen reagoidaan ohjelman periaatteiden mukaisesti. (Lisätietoja Kiva koulu -menetelmästä <http://www.kivakoulu.fi/>) Ensi syksynä käynnistyvässä laadunarvioinnissa tullaan nostamaan esiin erityisesti kouluviihtyvyys. Lisäksi oppilashuollon teema lukuvuodelle 2016-2017 on "Oppilaiden osallisuuden lisääminen".

Päätös

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

SIVVLK § 94

Sivistysvaliokunta 21.11.2016

Valmistelija:sivistysjohtaja Kurt Torsell, kurt.torsell(at)sipoo.fi

Liitteet

Liite 1 / 94. § SIVVLK: Kiva koulu esitys

Liite 2 / 94. § SIVVLK: Kiva skola presentation

Sivistysjohtajan ehdotus

Sivistysvaliokunta päättää hyväksyä suomenkielisen ja ruotsinkielisen koulutusjaoston päätökset ja ehdottaa kunnanhallitukselle, että se hyväksyy sivistysvaliokunnan päätöksen aloitteesta.

Päätös

Sivistysvaliokunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

KH § 6

Kunnanhallitus 17.1.2017

Liitteet

Liite 1/6. § KH: Aloite

Liite 2/6. § KH: Kiva koulu esitys

Liite 3/6. § KH: Kiva skola presentation

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus merkitsee sivistysvaliokunnan vastineen tiedoksi. Asia annetaan valtuustolle tiedoksi ja kunnanhallitus esittää, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

Liitteet

Liite 1/7. § KV: Aloite

Liite 2/7. § KV: Kiva koulu esitys

Marja Manninen Ollberg ehdotti asian palauttamista jatkovalmisteluun.

Koska useat valtuutetut kannattivat palauttamisehdotusta keskustelun aikana, puheenjohtaja tiedusteli, hyväksyvätkö kaikki aloitteen palauttamisen. Kaikki hyväksyivät aloitteen palauttamisen.

Päätös

Valtuusto päätti yksimielisesti palauttaa aloitteen jatkovalmisteluun.

Sivistysvaliokunta 18.4.2017

Valmistelija: opetuspäällikkö/undervisningschef Hannu Ollikainen, hannu.ollikainen(at)sipoo.fi, erityissuunnittelija Tina Heino, tina.heino(at)sipoo.fi

Selostus

Sipoon kaikissa peruskouluissa on käytössä kiusaamisen vastainen toimenpideohjelma Kiva-koulu. Ohjelmassa on omat sivustonsa myös huoltajille. (www.kivakoulu.fi) Jokaiseen kiusaamistilanteeseen puututaan ohjelman toimintaperiaatteiden mukaisesti.

Kaikkien koulujen lukuvuosisuunnitelmiin kirjataan Nollatoleranssi kiusaamiselle ja lukuvuosisuunnitelman liitteenä on suunnitelmat: Oppilaiden suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä ja suunnitelma kasvatustieteiden ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä. Painopisteenä toiminnassa on ennaltaehkäisevä työ sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen sekä sosiaalisten ja tunnetaitojen harjoittelu. Kunnan oppilashuollon ohjausryhmä määrittelee vuosittain lasten- ja nuorten hyvinvointia tukevan teeman. Yhteistyötä tehdään myös nuorisokulttuuri- ja vapaa-ajan toimen kanssa (nuorisokumppanuus työryhmä).

Kouluissa lasten- ja nuorten yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia lisätään sekä kehittämishankkeilla, uuden opetussuunnitelman mukaisesti ja oppilashuolto- ja opiskelijahuoltolain mukaista yhteisöllistä oppilashuoltotyötä tekemällä. (Liikkuva koulu, PoUp Sipoo, oppimisympäristöjen kehittäminen, toimintakulttuurin kehittäminen). Huoltajien ja oppilaiden edustajat kuuluvat koulujen oppilashuoltoryhmään. Koulutoimi kartoittaa uusien digitaalisten palvelun käyttöönottoa ja rahoitusmahdollisuuksia. Esimerkki tällaisesta on Mightifier-sovellus, jossa oppilaat antavat toisilleen myönteistä vertaispalautetta. Palvelusta on saatu hyviä kokemuksia luokan yhteishengen ja lasten ja nuorten sosiaalisten taitojen kehittymisessä. "Mightifier on parantanut luokkamme tunnelmaa. Kaikki ovat nyt enemmän kavereita keskenään."

Liite

Liite 1/31. § SIVVLK: Aloite

Liite 2/31. § SIVVLK: Kiva koulu esitys

Liite 3/31. § SIVVLK: Perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti koulun toimintakulttuuria muovaavat sekä tiedostetut että tiedostamattomat tekijät

Sivistysjohtajan ehdotus

Sivistysvaliokunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Manninen-Ollberg ja 27 muun valtuutetun 16.5.2016 esittämään valtuustoaloitteeseen sekä toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös

Sivistysvaliokunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen. Tämän lisäksi sivistysvaliokunta toteaa, että kiusaamista ilmenee myös muualla kuin kouluissa. Lasten ja nuorten hyvinvointia tulisi tukea laajasti, yli hallintorajojen sekä yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.

KH § 95

Kunnanhallitus 25.4.2017

Liite

Liite 1/95.§ KH: Aloite

Liite 2/95.§ KH: Kiva koulu esitys

Liite 3/95.§ KH: Perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti koulun toimintakulttuuria muovaavat sekä tiedostetut että tiedostamattomat tekijät

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus merkitsee sivistysvaliokunnan vastauksen tiedoksi. Asia annetaan valtuustolle tiedoksi ja kunnanhallitus esittää, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

KV § 49

Valtuusto 22.5.2017

Liite

Liite 1/49. § KV: Aloite

Liite 2/49. § KV: Kiva koulu -esitys

Liite 3/49. § KV: Perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti koulun toimintakulttuuria muovaavat sekä tiedostetut että tiedostamattomat tekijät

Marja Manninen-Ollberg ehdotti Kokoomuksen valtuustoryhmän puolesta, että aloite palautetaan jatkovalmisteluun. Tällöin tulisi aloitteen vastaukseen sisällyttää myös konkreettisen toimenpideohjelman laatiminen koulukiusaamisen ehkäisemiseksi. Myös nuorisovaltuustoa on kuultava aloitetta valmisteltaessa.

Puheenjohtaja tiedusteli, voivatko kaikki valtuutetut hyväksyä aloitteen palauttamisen. Kaikki valtuutetut hyväksyivät palauttamisen.

Päätös

Valtuusto päätti yksimielisesti palauttaa aloitteen jatkovalmistelua varten.

KOULJAOS § 85

Suomenkielinen koulutusjaosto 15.12.2020

Valmistelijat / Beredare: Erytysuunnittelija Hanna Kindstedt, hanna.kindstedt(a)sipoo.fi, Johtava koulupsykologi Anne Salmela, anne.salmela(a)sipoo.fi

Joulukuu 2020

**Vastine valtuustoaloitteeseen nollatoleranssista kiusaamiselle
Sipoon kunnassa**

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa on kirjattu että, osana koulukohtaista oppilashuoltosuunnitelmaa on laadittava suunnitelman oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Jokainen sipoolaiskoulu laatii oman, koulukohtaisen oppilashuoltosuunnitelman, joka ottaa huomioon juuri kyseisen koulun tarpeet ja erityispiirteet. Koulujen oppilashuoltosuunnitelmiin tulee sisältyä Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Jokaisen koulun tulee laatia kyseinen suunnitelma ja päivittää sitä vuosittain. Suunnitelmaan tulee sisältyä konkreettisia toimenpiteitä turvallisen kouluarjen turvaamiseksi. Suunnitelmaan tulee sisältyä kiusaamisen vastainen toimintasuunnitelma, jossa koulun omat erilliset ratkaisut on otettu huomioon. Oppilaat ja huoltajat osallistuvat oppilashuoltosuunnitelman laadintaan, ja suunnitelmista keskustellaan yhteisissä rehtoritapaamisissa. Suunnitelmat on oltava helposta nähtävissä opettajille, oppilaille ja huoltajille.

Liitteessä nro. neljä ja viisi voitte tutustua Leppätien koulun Oppilashuoltosuunnitelmaan lukuvuodelle 2020–2021 ja Kyrkoby skolanin Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä lukuvuodelle 2020–2021. Leppätien koulu on sisältänyt heidän Suunnitelmansa oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä Oppilashuoltosuunnitelmaan, ja se löytyy otsikon 3.6 alta. Koulujen oppilashuoltosuunnitelmat ovat olennainen osa koulujen lukuvuosisuunnitelmia, jotka koulutusjaostot hyväksyvät vuosittain. Nollatoleranssi kiusaamista vastaan kirjataan kaikkien koulujen lukuvuosisuunnitelmiin.

Oppilaiden terveydentilaa ja heidän kokemaansa turvallisuudentunnetta seurataan Sipoossa myös erilaisten kyselyiden avulla. Esimerkiksi valtakunnallinen, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen laatima Kouluterveyskysely tehdään joka toinen vuosi. Vuosiluokkien 3–9 oppilaita pyydetään Sipoossa vuosittain vastaamaan kouluviihtyvyyttä kartoittavaan kyselyyn. Yksittäiset koulut voivat myös tehdä oppilailleen omia kyselyitä kartoittaakseen koulussa viihtymistä ja koulupäivien koettua turvallisuutta.

Sipoon kaikissa peruskouluissa on käytössä kiusaamisen vastainen toimenpideohjelma KiVa Koulu. Ohjelmassa on omat sivustonsa myös huoltajille (www.kivakoulu.fi). Jokaiseen kiusaamistilanteeseen puututaan erikseen ohjelman toimintaperiaatteiden mukaisesti. KiVa Koulu on kiusaamiseen ehkäisemiseen kehitetty toimenpideohjelma. Se perustuu tutkimustietoon, minkä vuoksi koulumme käyttävät sitä. Konkreettisia toimenpiteitä ovat esimerkiksi lukuvuoden aikana pidettävät KiVa Koulu -oppitunnit sekä materiaalit, joita sekä opettajat että huoltajat voivat hyödyntää. KiVa koulu ohjelmaan kuuluu myös vuosittain tehtävä kiusaamiskysely, tämä tehdään koulun harkinnan mukaan. KiVa Koulu -toimenpideohjelma on osa kouluissa sovellettavaa kiusaamista ehkäisevää toimintaa. Toiminnan painopisteenä on ennaltaehkäisevä työ, lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen sekä sosiaalisten ja tunnetaitojen harjoittelu. Koulut hyödyntävät myös muita materiaaleja ja kiusaamisen vastaisia ohjelmia (esim. Friends ja Askeleittain). Myös tukioppilastoiminnalla on koulu yhteisön kannalta suuri rooli. Kouluissa lasten- ja nuorten yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia lisätään kehittämishankkeiden avulla. Ensi vuonna Sipoo osallistuu pilottikuntana Suomen malli nimiseen kehittämishankkeeseen. Suomen mallissa päätavoitteena on lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen. Tarkoituksena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Myös etsivä harrastustoiminta on osa hanketta.

Oppilashuollon ohjausryhmä vahvistaa vuosittain lasten ja nuorten hyvinvointia tukevan teeman. Vuonna 2020–2021 teema on Kaikki mukaan. Yhteistyötä tehdään myös nuoriso-, kulttuuri- ja vapaa-ajantoimen kanssa. Koulujen oppilashuoltoryhmiin kuuluu myös huoltajien ja oppilaiden edustajia.

Viranomaisten ja osastojen välistä kattavaa moniammatillista yhteistyötä kehitetään ja ylläpidetään. Säännöllisesti järjestettävissä viranomaistapaamisissa keskustellaan koulujen turvallisuudesta sekä pyritään ennaltaehkäisemään kouluissa tapahtuvaa kiusaamista ja väkivaltaa. Yhteistyöfoorumin osanottajiin kuuluu rehtoreita, poliitikkoja, viranhaltijoita, oppilashuollon henkilökuntaa, nuoriso-ohjaajia, poliisiviranomaisia sekä kunnan lasten, nuorten ja perheiden palvelujen edustajia.

Raaheen kaupungin valtuusto on haastanut Suomen kaikki valtuustot mukaan kiusaamisen vastaiseen työhön. Kampanjan ydin on asenneilmapiirin muutos yhteiskunnassa ja laajempi yhteisöllinen vastuu lapsista ja nuorista. He kutsuvat haasteellaan tähän tärkeään tehtävään (turvallisen koulun rakentamiseksi) kaikki Suomen kuntien valtuustot ja samalla myös kaikki valtuustot toimimaan esimerkkinä sekä haastamaan oman kunnan asukkaat mukaan. Haaste löytyy kokonaisuudessaan liitteenä.

Liitteet

Liite 1/ 85.§ KOULJAOS: Aloite

Liite 2/ 85.§ KOULJAOS: Sipoon kunnan toimenpideohjelma
Nollatoleranssi kiusaamiselle

Liite 3/ 85.§ KOULJAOS: Tulokset Kouluterveyskyselystä vuosilta 2017 ja 2019

Liite 4/ 85.§ KOULJAOS: Leppätien koulun Oppilashuoltosuunnitelma 2020–2021

Liite 5/ 85.§ KOULJAOS: Kyrkoby skolas Plan för att skydda eleverna mot våld, mobbning och trakasserier POL§29

Liite 6/ 85.§ KOULJAOS: Raaheen kaupungin haaste kaikkien Suomen kuntien valtuustot

Liite 7/ 85.§ KOULJAOS: Nuorisvaltuuston lausunto

Opetuspäällikön ehdotus

Koulutusjaosto esittää sivistysvaliokunnalle vastauksena valtuustoaloitteeseen, että hyväksyy Sipoon kunnan toimenpideohjelman Nollatoleranssi kiusaamiselle.

Päätös

Suomenkielinen koulutusjaosto hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

UTBSEKT § 61

Svenska utbildningssektionen 15.12.2020

Beredare: Specialplanerare Hanna Kindstedt, hanna.kindstedt(a)sibbo.fi,
ledande skolpsykolog Anne Salmela, anne.salmela(a)sibbo.fi

Svar på motion nolltolerans mot mobbning

I de nationella grunderna för den grundläggande läroplanen står det att det som en del av den skolspecifika elevvårdsplanen bör utarbetas en plan för att skydda eleverna mot våld, mobbning och trakasserier. I Sibbo utarbetar varje skola en egen skolspecifika elevvårdsplan där den egna skolans behov och särlösningar kan beaktas. I skolornas elevvårdsplaner finns också den Plan för att skydda eleverna mot våld, mobbning och trakasserier,

som de nationella grunderna kräver. Denna plan utarbetas och uppdateras årligen i varje skola och innehåller tydliga och konkreta åtgärder, som ska vidtas då ett mobbningsfall kommer till kännedom och för att upprätthålla en trygg skolvardag. Planen ska innehålla en handlingsplan mot mobbning där skolans egna sårlosningar beaktas. Elever och vårdnadshavare ska vara involverade i uppgörandet av elevvårdsplanen och planerna diskuteras på gemensamma rektorsmöten. Planerna ska vara lätt åtkomliga för lärare, elever och vårdnadshavare.

I bilaga fyra och fem kan ni bekanta er med Leppätien koulus Elevvårdsplan 2020–2021 och Kyrkoby skolas Plan för att skydda eleverna mot våld, mobbning och trakasseri för året 2020–2021. Leppätien koulu har involverat sin Plan för att skydda eleverna mot våld, mobbning och trakasseri i elevvårdsplanen under kapitel 3.6. Skolornas elevvårdsplaner är en del av skolans läsårsplaner, som godkänns årligen av utbildningssektionerna. Nolltolerans mot mobbning antecknas i alla skolors läsårsplaner.

I Sibbo följer vi upp elevernas upplevda trygghet och hälsa genom olika enkäter. Bland annat den nationella enkäten Hälsa i skolan som görs av Institutet för hälsa och välfärd vartannat år. Sibbo kommun ber elever i årskurserna 3–9 årligen besvara en enkät angående trivselen i skolorna, Trivselenkäten. Enskilda skolor genomför också egna förfrågningar till sina elever som berör trivsel och trygghet i skolvardagen.

Åtgärdsprogrammet mot mobbning KiVa skola tillämpas i alla grundskolor i Sibbo. Programmet har egna sidor också för vårdnadshavarna. (www.kivakoulu.fi). Man ingriper i varje enskilt mobbningsfall enligt programmets verksamhetsprinciper. KiVa skola är ett åtgärdsprogram mot mobbning som baserar sig på forskning och används därför i våra skolor. Konkreta åtgärder är till exempel KiVa lektioner som hålls under läsåret och material som finns lätt tillhanda för läraren och vårdnadshavaren. Till KiVa skola-programmet hör också en årlig enkät som behandlar mobbning och som skolorna kan svara på.

KiVa skola åtgärdsprogrammet är en del av all den mobbningsförebyggande verksamheten som tillämpas i skolorna. Tyngdpunkten i verksamheten ligger på förebyggande arbete, utökande av barns och ungas välfärd samt utvecklande av sociala och emotionella färdigheter. Skolorna använder också annat material i arbetet för nolltolerans mot mobbning (till exempel Friends och Askeleittain). Stöd- och vänelevsverksamheten har också en viktig roll i skolsamfundet.

I skolorna utökas barns och ungas gemenskap, delaktighet och möjligheter att påverka med hjälp av utvecklingsprojekt. Ett utvecklingsprojekt som Sibbo satsar på nästa år är Finlandsmodellen för hobbyverksamhet. Finlandsmodellens huvudsakliga mål är att öka barns och ungas välmående. Syftet är att det ska vara möjligt för alla barn och unga att i samband med skoldagen ha en hobby som de tycker om och som är avgiftsfri. Även uppsökande verksamhet ska ingå i modellen.

Elevvårdens styrgrupp fastställer årligen ett tema som stöder barns och ungas välfärd. År 2020–2021 är temat Alla är med. Man samarbetar också med ungdoms-, kultur- och fritidsväsendet. Vårdnadshavarna och eleverna har representanter i skolornas elevvårdsgrupp.

Det är viktigt att ett övergripande mångprofessionellt samarbete myndigheter och avdelningar emellan utvecklas och upprätthålls även i framtiden där man möts regelbundet och diskuterar trygghet, mobbning

och våld i skolvardagen i förebyggande syfte. I detta samarbetsforum ingår rektorer, politiker, tjänstemän, elevvårdspersonal, ungdomstjänster, polismyndigheter och tjänster för barn, unga och familjer i kommunen.

Brahestads stadsfullmäktige har skickat en utmaning till alla fullmäktigen i Finlands kommuner att arbeta mot mobbning. Kampanjens huvudsakliga syfte är att skapa en attitydförändring i samhället och ett arbete för ett större allmänligt ansvar för våra barn och unga. Brahestads stadsfullmäktige vill med sin utmaning att alla fullmäktigegrupper funderar över sitt eget arbete och föregår med gott exempel samt att de i sin tur utmanar sina kommuninvånare. Brahestads utmaning finns i sin helhet som bilaga.

Bilagor

Bilaga 1/61. § UTBSEKT: Motion

Bilaga 2/61. § UTBSEKT: Åtgärdsprogram för nolltolerans mot mobbning i Sibbo kommun

Bilaga 3/61. § UTBSEKT: Resultat från enkäten Hälsa i skolan 2017 och 2019

Bilaga 4/61. § UTBSEKT: Leppätien koulun oppilashuoltosuunnitelma 2020–2021

Bilaga 5/61. § UTBSEKT: Kyrkoby skolas Plan för att skydda eleverna mot våld, mobbning och trakasserier POL§29

Bilaga 6/61. § UTBSEKT: Brahestads stadsfullmäktiges utmaning till alla Finlands kommuner

Bilaga 7/61. § UTBSEKT: Ungdomsfullmäktiges utlåtande

Undervisningschefens förslag

Svenska utbildningssektionen föreslår för bildningsutskottet som svar på fullmäktigemotionen att godkänna åtgärdsprogrammet för nolltolerans mot mobbning i Sibbo kommun.

Mari Berg föreslog som tillägg till undervisningschefens förslag att Svenska utbildningssektionen vill poängtera att lärarna och övrig personal skall vara mera uppmärksamma vid förändringar i elevernas beteende eller om skolvitsorden försämras utan orsak.

Fokus skall i högre grad riktas även mot mobbarna och inte enbart mot den mobbade.

Svenska utbildningssektionen understödde enhälligt förslaget och ordförande konstaterade att ingen omröstning behövs.

Beslut

Svenska utbildningssektionen godkände föredragandes förslag enhälligt med följande tillägg:

Svenska utbildningssektionen vill poängtera att lärarna och övrig personal skall vara mera uppmärksamma vid förändringar i elevernas beteende eller om skolvitsorden försämras utan orsak.

Fokus skall i högre grad riktas även mot mobbarna och inte enbart mot den mobbade.

Valmistelija / Beredare: Erityissuunnittelija / Specialplanerare Hanna Kindstedt, hanna.kindstedt(at)sibbo.fi, Johtava koulupsykologi / Ledande skolpsykolog Anne Salmela, anne.salmela(at)sibbo.fi

Vastine valtuustoaloitteeseen nollatoleranssista kiusaamiselle Sipoon kunnassa

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa on kirjattu että, osana koulukohtaista oppilashuoltosuunnitelmaa on laadittava suunnitelman oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Jokainen sipoolaiskoulu laatii oman, koulukohtaisen oppilashuoltosuunnitelman, joka ottaa huomioon juuri kyseisen koulun tarpeet ja erityispiirteet. Koulujen oppilashuoltosuunnitelmiin tulee sisältyä Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Jokaisen koulun tulee laatia kyseinen suunnitelma ja päivittää sitä vuosittain. Suunnitelmaan tulee sisältyä konkreettisia toimenpiteitä turvallisen kouluarjen turvaamiseksi. Suunnitelmaan tulee sisältyä kiusaamisen vastainen toimintasuunnitelma, jossa koulun omat erilliset ratkaisut on otettu huomioon. Oppilaat ja huoltajat osallistuvat oppilashuoltosuunnitelman laadintaan, ja suunnitelmista keskustellaan yhteisissä rehtoritapaamisissa. Suunnitelmat on oltava helposti nähtävissä opettajille, oppilaille ja huoltajille.

Liitteessä nro. neljä ja viisi voitte tutustua Leppätien koulun Oppilashuoltosuunnitelmaan lukuvuodelle 2020–2021 ja Kyrkoby skolanin Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä lukuvuodelle 2020–2021. Leppätien koulu on sisältänyt heidän Suunnitelmansa oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä Oppilashuoltosuunnitelmaan, ja se löytyy otsikon 3.6 alta. Koulujen oppilashuoltosuunnitelmat ovat olennainen osa koulujen lukuvuosisuunnitelmia, jotka koulutusjaostot hyväksyvät vuosittain. Nollatoleranssi kiusaamista vastaan kirjataan kaikkien koulujen lukuvuosisuunnitelmiin.

Oppilaiden terveydentilaa ja heidän kokemaansa turvallisuudentunnetta seurataan Sipoossa myös erilaisten kyselyiden avulla. Esimerkiksi valtakunnallinen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen laatima Kouluterveyskysely tehdään joka toinen vuosi. Vuosiluokkien 3–9 oppilaita pyydetään Sipoossa vuosittain vastaamaan kouluviihtyvyyttä kartoittavaan kyselyyn. Yksittäiset koulut voivat myös tehdä oppilailleen omia kyselyitä kartoittaakseen koulussa viihtymistä ja koulupäivien koettua turvallisuutta.

Sipoon kaikissa peruskouluissa on käytössä kiusaamisen vastainen toimenpideohjelma KiVa Koulu. Ohjelmassa on omat sivustonsa myös huoltajille (www.kivakoulu.fi). Jokaiseen kiusaamistilanteeseen puututaan erikseen ohjelman toimintaperiaatteiden mukaisesti. KiVa Koulu on kiusaamiseen ehkäisemiseen kehitetty toimenpideohjelma. Se perustuu tutkimustietoon, minkä vuoksi koulumme käyttävät sitä. Konkreettisia toimenpiteitä ovat esimerkiksi lukuvuoden aikana pidettävät KiVa Koulu -oppitunnit sekä materiaalit, joita sekä opettajat että huoltajat voivat hyödyntää. KiVa koulu ohjelmaan kuuluu myös vuosittain tehtävä kiusaamiskysely, tämä tehdään koulun harkinnan mukaan. KiVa Koulu -toimenpideohjelma on osa kouluissa sovellettavaa kiusaamista ehkäisevää toimintaa. Toiminnan painopisteenä on ennaltaehkäisevä työ, lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen sekä sosiaalisten ja tunnetaitojen harjoittelu. Koulut hyödyntävät myös muita materiaaleja ja kiusaamisen vastaisia ohjelmia (esim. Friends ja Askeleittain). Myös tukioppilastoiminnalla on kouluyhteisön kannalta suuri rooli.

Kouluissa lasten- ja nuorten yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia lisätään kehittämishankkeiden avulla. Ensi vuonna Sipoo osallistuu pilottikuntana Suomen malli nimiseen kehittämishankkeeseen. Suomen mallissa päätavoitteena on lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen. Tarkoituksena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Myös etsivä harrastustoiminta on osa hanketta.

Oppilashuollon ohjausryhmä vahvistaa vuosittain lasten ja nuorten hyvinvointia tukevan teeman. Vuonna 2020–2021 teema on Kaikki mukaan. Yhteistyötä tehdään myös nuoriso-, kulttuuri- ja vapaa-ajantoimen kanssa. Koulujen oppilashuoltoryhmiin kuuluu myös huoltajien ja oppilaiden edustajia.

Viranomaisten ja osastojen välistä kattavaa moniammatillista yhteistyötä kehitetään ja ylläpidetään. Säännöllisesti järjestettävissä viranomaistapaamisissa keskustellaan koulujen turvallisuudesta sekä pyritään ennaltaehkäisemään kouluissa tapahtuvaa kiusaamista ja väkivaltaa. Yhteistyöfoorumin osanottajiin kuuluu rehtoreita, poliitikkoja, viranhaltijoita, oppilashuollon henkilökuntaa, nuoriso-ohjaajia, poliisiviranomaisia sekä kunnan lasten, nuorten ja perheiden palvelujen edustajia.

Raaheen kaupungin valtuusto on haastanut Suomen kaikki valtuustot mukaan kiusaamisen vastaiseen työhön. Kampanjan ydin on asenneilmapiirin muutos yhteiskunnassa ja laajempi yhteisöllinen vastuu lapsista ja nuorista. He kutsuvat haasteellaan tähän tärkeään tehtävään (turvallisen koulun rakentamiseksi) kaikki Suomen kuntien valtuustot ja samalla myös kaikki valtuustot toimimaan esimerkkinä sekä haastamaan oman kunnan asukkaat mukaan. Haaste löytyy kokonaisuudessaan liitteenä.

Svar på motion nolltolerans mot mobbning

I de nationella grunderna för den grundläggande läroplanen står det att det som en del av den skolspecifika elevvårdsplanen bör utarbetas en plan för att skydda eleverna mot våld, mobbning och trakasseri. I Sibbo utarbetar varje skola en egen skolspecifik elevvårdsplan där den egna skolans behov och särlösningar kan beaktas. I skolornas elevvårdsplaner finns också den Plan för att skydda eleverna mot våld, mobbning och trakasseri, som de nationella grunderna kräver. Denna plan utarbetas och uppdateras årligen i varje skola och innehåller tydliga och konkreta åtgärder, som ska vidtas då ett mobbningsfall kommer till kännedom och för att upprätthålla en trygg skolvardag. Planen ska innehålla en handlingsplan mot mobbning där skolans egna särlösningar beaktas. Elever och vårdnadshavare ska vara involverade i uppgörandet av elevvårdsplanen och planerna diskuteras på gemensamma rektorsmöten. Planerna ska vara lätt åtkomliga för lärare, elever och vårdnadshavare.

I bilaga fyra och fem kan ni bekanta er med Leppätien koulus Elevvårdsplan 2020–2021 och Kyrkoby skolas Plan för att skydda eleverna mot våld, mobbning och trakasseri för året 2020–2021. Leppätien koulu har involverat sin Plan för att skydda eleverna mot våld, mobbning och trakasseri i elevvårdsplanen under kapitel 3.6. Skolornas elevvårdsplaner är en del av skolans läsårsplaner, som godkänns årligen av utbildningssektionerna. Nolltolerans mot mobbning antecknas i alla skolors läsårsplaner.

I Sibbo följer vi upp elevernas upplevda trygghet och hälsa genom olika enkäter. Bland annat den nationella enkäten Hälsa i skolan som görs av Institutet för hälsa och välfärd vartannat år. Sibbo kommun ber elever i årskurserna 3–9 årligen besvara en enkät angående trivseln i skolorna, Trivselenkäten. Enskilda skolor genomför också egna förfrågningar till sina elever som berör trivsel och trygghet i skolvardagen.

Åtgärdsprogrammet mot mobbning KiVa skola tillämpas i alla grundskolor i Sibbo. Programmet har egna sidor också för vårdnadshavarna. (www.kivakoulu.fi). Man ingriper i varje enskilt mobbningsfall enligt programmets verksamhetsprinciper. KiVa skola är ett åtgärdsprogram mot mobbning som baserar sig på forskning och används därför i våra skolor. Konkreta åtgärder är till exempel KiVa lektioner som hålls under läsåret och material som finns lätt tillhanda för läraren och vårdnadshavaren. Till KiVa skola-programmet hör också en årlig enkät som behandlar mobbning och som skolorna kan svara på.

KiVa skola åtgärdsprogrammet är en del av all den mobbningsförebyggande verksamheten som tillämpas i skolorna. Tyngdpunkten i verksamheten ligger på förebyggande arbete, utökande av barns och ungas välfärd samt utvecklande av sociala och emotionella färdigheter. Skolorna använder också annat material i arbetet för nolltolerans mot mobbning (till exempel Friends och Askeleittain). Stöd- och vänelevsverksamheten har också en viktig roll i skolsamfundet.

I skolorna utökas barns och ungas gemenskap, delaktighet och möjligheter att påverka med hjälp av utvecklingsprojekt. Ett utvecklingsprojekt som Sibbo satsar på nästa år är Finlandsmodellen för hobbyverksamhet. Finlandsmodellens huvudsakliga mål är att öka barns och ungas välmående. Syftet är att det ska vara möjligt för alla barn och unga att i samband med skoldagen ha en hobby som de tycker om och som är avgiftsfri. Även uppsökande verksamhet ska ingå i modellen.

Elevvårdens styrgrupp fastställer årligen ett tema som stöder barns och ungas välfärd. År 2020–2021 är temat Alla är med. Man samarbetar också med ungdoms-, kultur- och fritidsväsendet. Vårdnadshavarna och eleverna har representanter i skolornas elevvårdsgrupp.

Det är viktigt att ett övergripande mångprofessionellt samarbete myndigheter och avdelningar emellan utvecklas och upprätthålls även i framtiden där man möts regelbundet och diskuterar trygghet, mobbning och våld i skolvardagen i förebyggande syfte. I detta samarbetsforum ingår rektorer, politiker, tjänstemän, elevvårdspersonal, ungdomstjänster, polismyndigheter och tjänster för barn, unga och familjer i kommunen.

Brahestads stadsfullmäktige har skickat en utmaning till alla fullmäktigen i Finlands kommuner att arbeta mot mobbning. Kampanjens huvudsakliga syfte är att skapa en attitydförändring i samhället och ett arbete för ett större allmänligt ansvar för våra barn och unga. Brahestads stadsfullmäktige vill med sin utmaning att alla fullmäktigegrupper funderar över sitt eget arbete och föregår med gott exempel samt att de i sin tur utmanar sina kommuninvånare. Utmaningen finns i sin helhet som bilaga.

Ehdotus / Förslag

Sivistysvaliokunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle vastauksena valtuustoaloitteeseen, että hyväksyvät Sipoon kunnan toimenpideohjelman Nollatoleranssi kiusaamiselle.

Bildningsutskottet föreslår för kommunstyrelsen och vidare till fullmäktige som svar på fullmäktigemotionen att godkänna åtgärdsprogrammet för nolltolerans mot mobbning i Sibbo kommun.

Käsittely / Behandling**Päätös / Beslut**

Sivistysvaliokunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

Bildningsutskottet godkände enhälligt föredragandens förslag.

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen 01.02.2021 § 32
55/12.00.00/2021

Esittelijä / Föredragande Kunnanjohtaja / Kommundirektör Grannas Mikael

Ehdotus / Förslag

Kunnanhallitus esittää valtuustolle vastauksena valtuustoaloitteeseen, että Sipoon kunnan toimenpideohjelman Nollatoleranssi kiusaamiselle merkitään tiedoksi. Lisäksi kunnanhallitus esittää, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Kommunstyrelsen föreslår fullmäktige som svar på fullmäktigemotionen att åtgärdsprogrammet för nolltolerans mot mobbning i Sibbo kommun antecknas för kännedom. Dessutom föreslår kommunstyrelsen att motionen därmed är slutbehandlad.

Käsittely / Behandling**Päätös / Beslut**

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

Kommunstyrelsen godkände enhälligt föredragandens förslag.